

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Sint-Martinuscollege te OVERIJSE

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 126731-126748

Instellingsnummer 126731

Instelling Sint-Martinuscollege

Directeur Harry HUSKENS

Adres Waversesteenweg 96 - 3090 OVERIJSE

Telefoon 02-687.72.70

Fax 02-687.93.07

E-mail 3egraad@smo-vzw.be

Website <http://www.smo-vzw.be>

Bestuur van de instelling Sint-Martinusscholen Overijse

Adres Waversesteenweg 96 - 3090 OVERIJSE

Scholengemeenschap SGKSO DRIEKLANK Overijse-Tervuren-Zaventem

Adres Abdijdreef 22 - 3070 KORTENBERG

CLB Vrij CLB Leuven

Adres Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Dagen van het opvolgingsbezoek 01-02-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 01-02-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 09-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Henk FORIERS

Teamleden Erik VAN NIEUWENHUYZE, Vinciane VANDERHEYDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Aardrijkskunde in aso tweede graad (leerplan D/2012/7841/019)	4
3.2 Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-modene talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)	6
3.3 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	7
3.4 Inbreuken op de regelgeving	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 07-10-2013 tot 11-10-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 11-10-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Latijn	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen		Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen		Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde		Engels, Frans

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'
- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Aardrijkskunde in aso tweede graad (leerplan D/2012/7841/019)

Voldoet

De school heeft de omstandigheden voor een gerichte realisatie van de leerplandoelstellingen geoptimaliseerd. De vakgroep heeft een traject voor een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie opgestart.

Onderwijsaanbod	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het aanbod onvolledig en te weinig leerplangericht was.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
Beheersingsniveau	De opvolging wijst uit dat het aanbod verbeterd wordt. De vakgroep zoekt bewuster naar een vormgeving van het aanbod die beter aansluit bij het beheersingsniveau dat in de leerplandoelstellingen aangegeven is (zie leerbegeleiding). In het eerste leerjaar voeren de leerlingen ook een beperkt aardrijkskundig onderzoek uit. In het tweede leerjaar ontbreekt dit nog. Daar werd door een situationele factor vorig schooljaar het onderdeel verstedelijk onvoldoende behandeld.
<i>Samenhang</i>	

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de inrichting van het gebruikte lokaal niet geschikt was voor hedendaags aardrijkskunde-onderwijs. Bij de opvolging blijkt dat bijna alle lessen plaatsvinden in een vernieuwd vaklokaal. Dit is uitgerust met internettoegang en projectiemogelijkheden voor frontaal gebruik en met acht computers voor gebruik door de leerlingen. Het meubilair is vlot verplaatsbaar bij activerende werkvormen. De orohydrografische wereldkaart is aanwezig, deze van België en Europa ontbreken nog.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de evaluatie niet aantoonde dat de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen bereikten. De opvolging wijst uit dat de vragen en opdrachten in bijna alle lesgroepen voldoende uitgaan van de leerplandoelstellingen, met uitzondering van de vragen naar de verklaring van contextloze terminologie. De evaluatie levert voldoende betrouwbare scores op.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de invuldidactiek te weinig leidde tot de realisatie van de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen. De opvolging wijst uit dat de vakgroep zoekende is naar werkvormen en leermiddelen die gericht zijn op het zelfstandig opzoeken en verwerken van informatie. De aanpassingen van het vaklokaal zijn evenwel vrij recent waardoor de exploratie van de mogelijkheden om het aanbod meer af te stemmen op vaardigheidsgericht en probleemoplossend onderwijs nog pril is. Een aantal ICT-opdrachten voor de leerlingen vormen een eerste stap in die richting.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de vakgroepwerking en nascholing miniem was. De opvolging wijst uit dat de mogelijkheid tot vakoverleg ingeroosterd werd in de wekelijkse opdracht. Dit overleg blijft evenwel beperkt in diepgang. De onderwijspraktijk berust nog steeds hoofdzakelijk op de inzichten en het reflectief vermogen van individuen. De vakgroep functioneert weinig als professionele werk- en leergemeenschap die op basis van leerplanstudie de les- en evaluatiepraktijk optimaliseert. Daarbij wordt ook weinig op zoek gegaan naar externe ondersteuning of inspiratie.

3.2 Frans en Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)

Voldoet

Het aanbod van leerplandoelstellingen voor de specifieke vorming voldoet en de evaluatie is representatief.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Bij de doorlichting vertoonde het aanbod van specifieke eindtermen voor de pool (Engels én Frans) een te groot aantal hiaten. Enkele eindtermen uit het domein 'taal en cultuur' kwamen overlappend in zowel Engels als Frans op het beoogde beheersingsniveau aan bod. De domeinen 'taal en communicatie' en 'taal als systeem' kregen een onvoldoende invulling. De leerlingen voerden geen onderzoeksopdracht uit, waardoor de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie niet werden bereikt. De vakgroepen hadden geen afspraken gemaakt op poolniveau over de aanpak van de specifieke eindtermen.

Bij de opvolging wordt vastgesteld dat de vakgroepen voldoende vooruitgang hebben geboekt om het tekort weg te werken. Door middel van leerplanstudie, nascholingen en de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst hebben de vakgroepen zich verdiept in de interpretatie en didactische operationalisering van de specifieke eindtermen. De leerplanrealisatie is nu beter afgestemd op het leerplan in elk van beide talen. Over de realisatie van de onderzoekscompetentie werden taaloverstijgend afspraken gemaakt. Voor de andere eindtermen is nog geen afstemming gebeurd tussen de vakgroepen, maar werd wel een inventaris opgemaakt per taal van de leerinhouden die aansluiten bij de specifieke eindtermen. Voor het tweede leerjaar van de derde graad nam de vakgroep een leerboek in gebruik om het aanbod meer te structureren.

De vakgroepen realiseren de door de leerplannen beoogde verdieping van de basisvorming vooral door de onderzoeksopdrachten. Voor Engels werd er vorig schooljaar een kleinere opdracht uitgevoerd over poëzie in het eerste leerjaar van de derde graad en maakten de leerlingen een grotere opdracht in het tweede leerjaar van de graad. Voor Frans voerden de leerlingen een opdracht uit in het tweede leerjaar van de graad. De opdrachten betreffen een linguïstisch of literair vraagstuk en zijn uitdagend en relevant voor de domeinen 'taal en cultuur' of 'taal als systeem'. Een studiewijzer met een stappenplan en tips ondersteunt de leerlingen. De vakleraren begeleiden de leerlingen intensief. Er is veel aandacht voor het stellen van een onderzoeksvraag, voor het gericht selecteren van bronnen en voor het leren plannen. De literatuurstudie is de meest gebruikte methodiek. De leerlingen herschrijven de tekst op basis van de feedback van hun leraren zodat er ook een intensief schrijfproces plaatsvindt. Het talige niveau van de werkjes is goed. Mogelijkheden voor verbetering situeren zich in het confronteren van de resultaten met andere standpunten en het verwerven van inzicht in de specifieke onderzoeksmethodieken voor taalkunde en literatuur.

De eindtermen uit het domein 'taal en cultuur' komen uitgebreid aan bod. De meeste eindtermen uit de domeinen 'taal en communicatie' en 'taal als systeem' krijgen een invulling. De vakgroepen geven aan dat ze soms nog moeilijkheden hebben om de precieze betekenis van een aantal eindtermen te begrijpen en te vertalen naar leeractiviteiten. Zo komt men er voor het domein 'taal en communicatie' nog niet helemaal toe om de leerlingen te doen reflecteren over de invloed die de communicatiecontext heeft op de tekstvorm en talige uitingen. Hiervoor gebruikt de vakgroep nog geen coherent referentiekader.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Bij de doorlichting werd vastgesteld dat de specifieke eindtermen niet voldoende gericht werden geëvalueerd.

De opvolgingsdoorlichting wijst uit dat de evaluatie nu voldoende leerplangericht is, maar dat er nog mogelijkheden voor verbetering zijn. In het kader van de onderzoeksopdrachten is er zowel een proces- als een productevaluatie. Het aandeel van de onderzoekscompetentie in het totaalcijfer is evenwel beperkt. De nadruk van de evaluatie ligt op de vakattitudes en de taalvaardigheid van de leerlingen. Er is ook nog geen afspraak over het aandeel van de onderzoeksopdrachten in het geheel van de evaluatie.

Er is nu ook meer aandacht voor het toepassingsgericht evalueren van de eindtermen van het domein 'taal en cultuur' en naast de specifieke eindtermen 6, 7, 8 en 9 komen nu ook de eindtermen 4 en 5 meer aan bod in de beoordeling. De evaluatie van de domeinen 'taal en communicatie' en 'taal als systeem' krijgen nu meer aandacht, maar de beoordeling gebeurt nog niet altijd op basis van weloverwogen criteria, waardoor ze niet altijd even doeltreffend is.

3.3 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Bij de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat de organisatie van het welzijnsbeleid ontoereikend was om een dynamisch veiligheidsbeleid vorm te geven. Er ontbraken heel wat noodzakelijke documenten en er werd onvoldoende gevolg gegeven aan vastgestelde gebreken.

Op basis van de analyse van de documenten en het onderzoek ter plaatse blijkt bij de opvolging dat de tekorten systematisch weggewerkt worden.

De beleidsmatige aandacht voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne is sterk toegenomen. Er zijn een geconcretiseerd globaal preventieplan en een jaaractieplan opgesteld. Deze zijn functioneel en worden gehanteerd als een dynamisch risicobeheersingssysteem. De tijd die de preventieadviseur kan besteden aan de uitvoering van zijn opdracht werd opgetrokken. Hij wordt voldoende betrokken bij het aankoop- en indienststellingsbeleid en analyseert ongevallen en incidenten.

De bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving wordt systematisch bewaakt en geoptimaliseerd. De school beschikt over een geldig brandpreventieverslag en een geldig keuringsverslag van de elektrische installaties. De vermelde tekorten zijn gedeeltelijk weggewerkt, de resterende werkpunten zijn opgenomen in de planningsdocumenten. Op beide campussen is het valgevaar weggewerkt of worden acties ondernomen om de gladheid van de ondergrond te beperken. Op beide campussen worden nog steeds enkele kelderlokalen gebruikt als lesplaats. De directie zorgt er echter voor dat de leerlingen er een beperkt aantal lestijden per week verblijven. Er is een inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen, de veiligheids- en gezondheidskaarten zijn beschikbaar. De etikettering van de producten voldoet en ze worden veilig opgeslagen. De orde in het preparatielokaal op campus Lipsius blijft evenwel een aandachtspunt. De asbestinventaris werd ondertekend door de preventieadviseur-geneesheer. De school beschikt over een milieuvergunning voor beide campussen. De pictogrammen betreffende evacuatie worden aangepast aan de bijgestuurde evacuatieplannen. In de werkplaats op campus Nahon staan twee kolomboormachines zonder beveiliging. Het oude onveilige apparaat is nog steeds in gebruik en de beveiliging van het nieuwe toestel werd verwijderd. Nog niet alle personeelsleden zijn blijkbaar overtuigd van het belang van veiligheid op de werkvloer en van de verplichting om de regelgeving na te leven.

De oudste sanitaire installaties werden op beide campussen vernieuwd, ze zijn goed uitgerust. Ook de verzorgingslokalen hebben een passende locatie gekregen, de uitrusting wordt in orde gebracht en de interventies in het kader van eerste hulp worden geregistreerd.

3.4 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Tijdens de doorlichting in 2013 stelde de onderwijsinspectie vast dat de school de regelgeving met betrekking tot de uitgestelde beslissingen onvoldoende naleefde.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting bleek de inbreuk tegen de regelgeving weggewerkt.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 2 ASO Economie, Graad 2 ASO Humane wetenschappen, Graad 2 ASO Latijn, Graad 2 ASO Wetenschappen, Graad 3 ASO Economie-moderne talen, Graad 3 ASO Latijn-moderne talen, Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen, Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Henk FORIERS de inspecteur-verslaggever	Harry HUSKENS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	